

50 SORUDA KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİ EĞİTİMİ

1.SORU: Özel eğitim gerektiren bireylerin okul öncesi eğitimi zorunlu mudur?

CEVAP : (37-66) ay arasındaki özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin okul öncesi eğitimi zorunludur. Ancak, bu bireyler için okul öncesi eğitim Özel Eğitim Değerlendirme Kurul Raporu ile velisinin yazılı onayı doğrultusunda eylül ayı sonu esas alınarak 78 aya kadar uzatılabilir. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği Madde 29)

2-SORU:Özel eğitim gerektiren bireylerin okul öncesi eğitim kurumlarına kayıtları nasıl yapılacaktır? Okul öncesinde sınıflarda Kaynaştırmalı öğrencisi sayısı en fazla ne kadar olmalıdır?

CEVAP : Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinde oluşturulan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulunca hazırlanan rapor doğrultusunda tam zamanlı kaynaştırma yoluyla okul öncesi eğitim kurumlarına yönlendirilen 36-71 aylık çocuklar bu kurumlara kaydedilir. Bu sınıfların mevcutları 10 çocuk bulunan sınıflarda iki, 20 çocuk bulunan sınıflarda ise bir çocuk olacak şekilde oluşturulur.(MEB OÖE ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde 11/5ç)

3-SORU:Kaynaştırma yoluyla eğitim kapsamında bireylerin ilkokula kayıtları nasıl yapılacaktır?

CEVAP : Kayıt döneminde e-okul kayıt sistemi çerçevesinde yapılacaktır. Ancak; durumlarını belgeleyenlerin kayıtları öğretim yılı içerisinde de devam eder.

(MEB OÖE ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği madde11/ 4) Şehit, harp malûlü ve muharip gazi çocukları ile rehberlik ve araştırma merkezi raporu ile yönlendirilmesi yapılan özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar, yerleşim yeri adresine uyumlu okula kaydedildikten sonra durumlarını belgelendirmeleri şartıyla ulusal adres veri tabanındaki adreslerine bakılmaksızın istedikleri okula nakli yapılır.

(MEB OÖE ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği madde 12/ 5) Şehit, harp malûlü ve muharip gazi çocukları ile özel eğitime ihtiyacı olan çocukların nakilleri, durumlarını belgelendirmeleri şartıyla ulusal adres veri tabanındaki adreslerine bakılmaksızın istedikleri okula yapılır. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği Madde 77/1)Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin okul ve kurumlara kayıtlarında özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından yerleştirme kararı alınmış olması şartı aranmaz. Ancak, bu bireyler için yerleştirme kararı alınması konusunda okul/kurum yönetimi gerekli resmî işlemleri başlatır. Öğrencinin kayıtlı olduğu okul veya kurum, yerleştirme kararına uygun ise öğrenci bulunduğu okul ya da kurumda öğrenimine devam eder. Farklı bir yerleştirme kararı olması hâlinde ise öğrencinin yerleştirme kararına uygun okula nakli konusunda gerekli işlemler yapılır."

4-SORU:Okul yönetimi, diğer velilerin isteği üzerine engelli öğrenciyi okuldan uzaklaştırabilir mi?

CEVAP : Hayır, uzaklaştırılmaz. Özel eğitim gerektiren bireylerin de eğitimden eşit şartlarda yararlanma hakları vardır. Aksine davranışlar hakkında yasal işlemler başlatılır.

Hiçbir gerekçeyle özörlöülerin eğitim alması engellenemez. Özörlöü çocuklara, gençlere ve yetişkinlere, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, bütünleştirilmiş ortamlarda ve özörlöü olmayanlarla eşit eğitim imkânı sağlanır.(5378 Sayılı Özörlöüler Ve Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Madde 15)

5.SORU:İlkokul/Ortaokullarda kaynaştırma yoluyla eğitim yapılan sınıflarda öğrenci mevcutları ve öğrencilerin sınıflara dağılımı nasıl yapılacaktır?

CEVAP : İlkokul ve Ortaokullarda kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden bireylerin bulunduğu sınıflarda sınıf mevcutları; özel eğitime ihtiyacı olan iki bireyin bulunduğu sınıflarda 25, bir bireyin bulunduğu sınıflarda 35 öğrenciyi geçmeyecek şekilde düzenlenir. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği Madde 23-ğ)

6.SORU: İlkokul/Ortaokullarda Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarı durumları nasıl değerlendirilir?

CEVAP: Kaynaştırma ve özel eğitim sınıflarında eğitimlerine devam eden öğrencilere başarısızlıklarından dolayı sınıf tekrarı yaptırılmaz. Ancak; Velinin yazılı talebi ve Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Biriminin kararı doğrultusunda, ilkokulda kaynaştırma öğrencilerine bir defaya mahsus olmak üzere sınıf tekrarı yaptırılabilir. (MEB OÖE ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği madde 31/3)

Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrenciler için; Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi tarafından bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) hazırlanır ve bu öğrencilerin başarıları, bu programda yer alan amaçlara göre değerlendirilir. (MEB OÖE ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği madde 20/1c)

7.SORU:Ortaöğretim kurumlarında Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarı durumları nasıl değerlendirilir?

Okulda kurulan bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimince bireyselleştirilmiş eğitim programı(BEP) hazırlanır. Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde bu Bireyselleştirilmiş Eğitim Programında(BEP)yer alan amaçlar esas alınır.(Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği madde 45) Bulunduğu okulun eğitim programını veya denkliği olan bir programı izleyen öğrencilerin başarıları, devam ettikleri

okulun sınıf geçme ve sınavlarla ilgili hükümlerine göre değerlendirilir. Ancak, değerlendirmelerde ğrencilerin BEP'leri dikkate alınır.(zel Eğit Hizmet.Yönet.madde 24a)

8.SORU: Özel eğitim sınıfları nasıl açılır?

CEVAP : Özel eğitime ihtiyacı olan ve ayrı bir sınıfta eğitim almaları uygun bulunan bireylerin, yetersizliği olmayan akranları ile bir arada eğitim görmeleri amacıyla her tür ve kademedeki resmî ve özel okul ve kurumlarda, İl zel Eğitim Hizmetleri Kurulunun nerisi doğrultusunda Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından özel eğitim sınıfları açılabilir.(zel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği -Madde 25)

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulunun Görevleri

Destek eğitim odası ve zel Eğitim Sınıfları açılması için Millî Eğitim Müdürlüğüne teklifte bulunmak. (zel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği - Madde 16-d)

Özel Eğitim Sınıfı Açılması İle İlgili Süreç:

- a) Okullarımızda zel Eğitim Sınıfı açılması amacıyla, okul idareleri (RAM'ın bilgisi dâhilinde), RAM'lar, İl/ilçe zel Eğitim Hizmetleri Kurulu; ihtiyaç olması halinde Millî Eğitim Müdürlüğüne resmi yazıyla talepte bulunur.
- b) İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüğü resmi yazıyı, konuyu görüşmesi ve karara bağlaması amacıyla İl/ilçe zel Eğitim Hizmetleri Kuruluna havale eder.
- c) İl/ilçe zel Eğitim Hizmetleri Kurulu konuyu değerlendirerek teklifi uygun görmesi halinde İl Eğitim Denetmenleri Başkanlığına, açılması düşünülen zel Eğitim Sınıfının fiziki yapısının mevzuata uygunluğunun incelemesi yönünde resmi yazıyla talepte bulunur.
- ) İl Eğitim Denetmenleri Başkanlığı açılması teklif edilen zel Eğitim Sınıfını yerinde inceleyerek kararını rapor halinde İl/ilçe zel Eğitim Hizmetleri Kuruluna bildirir.
- d) İl/ilçe zel Eğitim Hizmetleri Kurulu; zel eğitim sınıfı açılması yönündeki kararı ve Eğitim Denetmenleri Başkanlığının uygun görüşü belirten raporu doğrultusunda Valilik Makamı Onayı için resmi yazışmayı yapar.
- e) Milli Eğitim Müdürlüğü Onayı ile açılmış olan zel Eğitim Sınıfının ğretmen normu için okul idaresi "Norm Kadro Düzeltme izelgesi Ek-5)'i doldurarak İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirir.

f) Açılan zel Eğitim Sınıfı Bakanlığımız zel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel

Müdürlüğüne bildirilir.

g) Açılan Özel Eğitim Sınıfı için norm kadro alınana kadar geçen süre içerisinde özel eğitim sınıfına yönlendirilen öğrencilerin eğitimlerinin kesintiye uğramaması için, öncelikle özel eğitim sınıfı öğretmeni yoksa, Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders Ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9. Maddesi 2. bendine göre nitelikleri uygun öğretmen görevlendirmesi İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüklerince yapılır.

9. SORU: Özel eğitim sınıflarının ders araç ve gereçleri nereden karşılanacak?

CEVAP : Özel Eğitim Sınıfları bulunduğu okulun bir parçasıdır. Bu nedenle Müdürlük Onayı ile açılan özel eğitim sınıflarının ders araç ve gereçleri bulunduğu İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüklerince karşılanır.

10.SORU: Okullarında kaynaştırma yolu ile eğitimlerine devam eden özel eğitim gerektiren öğrencilere, başarısızlıklarından dolayı sınıf tekrarı yaptırılır mı?

CEVAP : Kaynaştırma yolu ile eğitimlerine devam eden özel eğitim gerektiren öğrencilere, başarısızlıklarından dolayı sınıf tekrarı yaptırılmaz.(MEB OÖE ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği madde 31/3)

11.SORU: Kaynaştırma yolu ile eğitimlerine devam eden özel eğitim gerektiren öğrenciler ile özel eğitim sınıflarını bitiren öğrencilere hangi belge/diploma düzenlenecektir?

CEVAP : Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam edecek öğrencilerde bir alt kademedan üst kademeye geçecekleri zaman (okul öncesinden ilkokula, ilkokuldan ortaokula, ortaokuldan engelli ise engeline uygun özel eğitim okuluna ya da liseye) Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından verilecek olan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları dikkate alınır. Kurul raporunda "Tam Zamanlı Kaynaştırma Eğitiminden Yararlanır" ibaresi bulunan öğrenciler kaynaştırma eğitiminden faydalanır. Bu ortaöğrenim kurumundan mezun olduktan sonra diploma almaya hak kazanırlar.

Özel eğitim sınıflarına devam edecek öğrencilerde de bir alt kademedan üst kademeye geçecekleri zaman (okul öncesinden ilkokula, ilkokuldan ortaokula) Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından verilecek olan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları dikkate alınır. Kurul raporunda "Özel Eğitim Sınıfından (Hafif düzeyde zihinsel yetersizlik ya da ağır/orta düzeyde zihinsel yetersizlik) Yararlanır" ibaresi bulunan öğrenciler özel eğitim sınıfında eğitiminden faydalanır. İlkokul ve ortaokulu bitiren bireyler yine Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından verilecek Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları dikkate

alınarak engeline uygun özel eğitim okuluna, ya da kaynaştırma eğitimi verilmek üzere liseye yönlendirilirler. Mezun oldukları kurumun diplomasını almaya hak kazanırlar.

12.SORU: Özel eğitim sınıfı öğretmenlerine ek ders ücreti ne kadar ödenecektir?

özel eğitim sınıfı öğretmenlerine ek ders ücretleri normal ücret + % 25 fazlasıyla ödenecektir. CEVAP :657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 176'ncı maddesinin değişik ikinci fıkrasında; "... Bu ücretler, özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretim gördüğü kurumlar da görevli öğretmen ve yöneticiler ile bu öğrencilere yönelik olarak açılan özel eğitim sınıf öğretmenlerine ve cezaevlerinde görevli öğretmenlere % 25 fazlasıyla ödenir." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda

13.SORU: Destek eğitim odasında görevlendirilen öğretmenlere ek ders ücreti ne kadar ödenecektir?

CEVAP : Destek eğitim odaları, özel eğitim gerektiren öğrencilere yönelik olarak açılmakta olup "Özel Eğitim Sınıfı" niteliğindedir. Dolayısıyla bu odalarda özel eğitim kapsamında eğitim verilmektedir. Kanun'un ilgili maddesinde de aksine bir hüküm bulunmamaktadır. Bu konuda Personel Genel Müdürlüğünce de görüş belirtilmiştir.

Özel eğitim gerektiren öğrencilere destek eğitim amacıyla açılan sınıflarda destek eğitimi vermekle görevlendirilen yönetici ve öğretmenlerin bu kapsamda okuttukları derslerin alanları (branşları) itibariyle aylık karşılığı okutmakla yükümlü oldukları kısmını aylık karşılığı, aylık karşılığı okutmaları gereken ders saatlerinin üzerinde okuttukları dersleri ise azami okutabilecekleri ek ders görevi sınırlılığında olmak üzere ek ders ücreti karşılığında okutabilirler. Ancak; bu kapsamda fiilen girdikleri dersler için ek ders ücretleri %25 fazlasıyla ödenir.

14.SORU: Destek eğitim odaları nasıl açılır?

CEVAP : Destek eğitim odalarının açılması ile ilgili süreç:

a) Okullarımızda destek eğitim odası açılması amacıyla okul idareleri (RAM'ın bilgisi dâhilinde), RAM'lar, İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu; ihtiyaç olması halinde Millî Eğitim Müdürlüğüne resmi yazıyla talepte bulunur.

b) İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüğü resmi yazıyı, konuyu görüşmesi ve karara bağlaması amacıyla İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna havale eder.

c) İl/ilçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu konuyu değerlendirerek teklifi uygun görmesi halinde Eğitim Denetmenleri Başkanlığına, açılması düşünülen destek eğitim odasının fiziki yapısının mevzuata uygunluğunun incelemesi yönünde resmi yazıyla talepte bulunur.

d) Eğitim Denetmenleri Başkanlığı açılması teklif edilen destek eğitim odasını yerinde inceleyerek kararını rapor halinde İl/ilçe Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna bildirir.

e) İl/ilçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu; destek eğitim odası açılması yönündeki kararı ve Eğitim Denetmenleri Başkanlığının uygun görüşü belirten raporu doğrultusunda Milli Eğitim Müdürlüğü Makamı Onayı için resmi yazışmayı yapar.

f) Açılan destek eğitim odası Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bildirilir.

g) Destek Eğitim Odası açılan okullarda öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına göre görme, işitme, zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri öncelikli olmak üzere, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen, sınıf öğretmeni ve alan öğretmenleri görevlendirilir. Destek eğitim odasına öncelikle okulun öğretmenlerinden olmak üzere RAM'da görevli öğretmenler ya da diğer okul ve kurumlardaki öğretmenler görevlendirilir.

15.SORU: Özel eğitim sınıflarında sınıf mevcudu ne kadar olmalıdır?

CEVAP : Özel eğitim sınıflarının mevcudu en fazla; Okul Öncesi, İlkokul ve Ortaokullarda 10, ortaöğretim ve yaygın eğitimde 15 öğrenciden oluşur. Ancak, Otistik çocuklar için her tür ve kademede açılan özel eğitim sınıflarında ise sınıf mevcudu en fazla 4 öğrencidir.(Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği madde 26/f)

16.SORU: Orta öğretim kurumlarında kaynaştırma yoluyla eğitim gören öğrencilerin sınıf geçme/kalma durumu hangi mevzuata göre yapılacaktır?

CEVAP: Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin yetersizlik türü, eğitim performansı ve ihtiyacına göre; araç-gereç, eğitim materyalleri, öğretim yöntem ve teknikleri ile ölçme ve değerlendirmede gerekli tedbirler alınarak düzenlemeler yapılır. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin Madde 23)

Bulunduğu okulun eğitim programını veya denkliği olan bir programı izleyen öğrencilerin başarıları, devam ettikleri okulun sınıf geçme ve sınavlarla ilgili hükümlerine göre değerlendirilir. Ancak, değerlendirmelerde öğrencilerin BEP'leri dikkate alınır. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin Madde 24)

ile ilgili diğerk kanun ve yönetmelik hükümleri uygulanır. 1- Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hususlarda; 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 30/5/1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümleri

2- Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için açılan her tür ve kademedeki gündüzlü veya yatılı okul ve kurumlarda; eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesiyle ilgili iş ve işlemlerde, okul ve kurumların özelliğine göre; bu Yönetmelik hükümleri ile Bakanlığın okul öncesi, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarıyla ilgili mevzuat hükümleri birlikte uygulanır. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin Madde 93)

Ayrıca; Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 69. 72. 73. ve 74. Maddelerinde BEP biriminin kimlerden oluşacağı ve nasıl çalışacağı ile ilgili hususlara yer verilmiştir.

Yönetmeliğinin bu hükümlerine ortaöğretim, yaygın eğitim kurumlarında kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin, sınıf geçme ve sınavlarla ilgili iş ve işlemleri öğrencilerin devam ettikleri okulda/kurumda uygulanan mevzuata göre yürütülür.

Ancak, başarılarının değerlendirilmesinde ilgili mevzuat hükümlerinin yanı sıra Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 24'üncü maddesinde yer alan öğrencinin engeliyle ilgili hükümler dikkate alınarak değerlendirilir.

17. SORU: Özel eğitim hizmetleri kuruluna, eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yerleştirme kararlarına nasıl ve ne kadar sürede itiraz edilmelidir?

CEVAP : Özel eğitim hizmetleri kuruluna yapılacak itirazlar: Özel eğitim hizmetleri kuruluna yapılacak itirazlarda aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

a) Veli, eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yerleştirme kararlarının her birine birer defa olmak üzere, kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 60 gün içinde itiraz edebilir.

b) Okul ve kurumlardaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu, okula/kuruma kayıt tarihinden itibaren en az 70 iş günlük izleme süreci sonucunda öğrenciyle ilgili eğitsel değerlendirme ve tanılama ya da yerleştirme kararının uygun bulunmaması hâlinde yeniden değerlendirilmesi isteğiyle özel eğitim hizmetleri kuruluna itiraz edebilir.

18. SORU: Sınavlarda Kaynaştırma öğrencilerine sınav tedbiri alınır mı?

CEVAP : Parasız Yatılılık ve Bursluluk sınavlarına girecek kaynaştırma öğrencilerine engel durumuna göre çeşitli sınav tedbirleri alınmaktadır.

19.SORU:Her kaynaştırma kararı alınmış öğrenci için BEP ekibi oluşturmak zorunlu mudur?

CEVAP : Evet, zorunludur. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri okul ve kurumlarda eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda BEP'lerini hazırlamak amacıyla bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi oluşturulur. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin Madde 72)

20.SORU: Okulumuzda ve yakın çevremizdeki okullarda özel eğitim öğretmeni yok. RAM da çok uzakta bu durumda BEP ekibi oluşturmak için ne yapmalıyız.

CEVAP : BEP Geliştirme Birimi; gezerek özel eğitim görevi verilen öğretmen veya RAM temsilcisi olmaması durumunda da oluşturulur. BEP Birimi Rehber öğretmen, İlgili müdür yardımcısı, sınıf öğretmeni ve öğrenci velisinin katılımı ile oluşmaktadır.

21.SORU:Teneffüs vb. serbest zaman etkinliklerinde kaynaştırma öğrencisiyle kimin ilgilenmesi gerekir?

CEVAP : Okulda kaynaştırma öğrencisi de diğer öğrencilere verilen hizmetlerden faydalanırlar. Bu nedenle okul yönetimi ve öğretmenlerin sorumluluğundadır.

22.SORU: Öğretmenin kaynaştırma öğrencisi ile ilgili sorumlulukları var mıdır?

CEVAP : Vardır. Öğretmenlerin görev ve sorumlulukları İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 64'üncü ve Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin 59'uncu Maddelerinde belirtilmiştir.

23.SORU: Aile çocuğu ile ilgilenmiyor ne yapabilirim?

CEVAP : BEP Geliştirme Biriminde ailelerin katılımını sağlama amacıyla okul yönetimi, rehberlik servisi, okulun diğer öğretmenler iş birliği içerisinde hareket etmelidir.

24. SORU: Okul yönetimi BEP birimini oluşturmadı ne yapmalıyım?

CEVAP : Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin 72'inci ve 73'üncü maddelerini ilgi tutarak okul idaresinden yazılı olarak BEP Geliştirme Biriminin oluşturulması talep edilir.

25.SORU: Özel Eğitim konusunda ders görmedik, benim alanım olmadığı için bana kim yardımcı olacak?

CEVAP : Bu kılavuz sizleri özel eğitim ve kaynaştırma konusunda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca okulların rehberlik servisleri, RAM, çevredeki özel eğitim okullarında da konuya ilişkin destek alabilirsiniz.

26.SORU: Ortaokul kademesinde daha okuma yazması olmayan öğrencilere dersler bazında nasıl BEP yapılacaktır?

CEVAP :Öğrencinin gelişim özellikleri, yeterlilikleri dikkate alınarak BEP hazırlanır. BEP Geliştirme Birimi Türkçe derslerinde okuma yazmaya yönelik BEP Planı düzenlerken, diğer ders öğretmenleri BEP Planına aldığı kazanımlarını öğrencinin sözlü ya da davranış olarak ifade edebileceği şekilde düzenleyebilir. Kazanımları bireye özgü uyarlayabilir. Ayrıca müfredat dışında (alanıyla ilgili) öğrenciye uygun kazanımlar belirleyerek BEP hazırlayabilir.

27.SORU: Kaynaştırma eğitimine alınan öğrencim sürekli devamsız. Bu durumda bir üst sınıfa geçmesi nasıl olacak?

CEVAP :Kaynaştırma öğrencilerinin devamsızlıkları devam ettiği okul ve kurumun devam devamsızlıkla ilgili mevzuatına göre işlem yapılır. Sürekli devamsızlığı olan kaynaştırma öğrencilerine sınıf tekrarı yaptırılır

28.SORU: Neden kaynaştırma öğrencileri ayrı bir sınıfta ya da okulda eğitimlerine devam ettirilmiyor?

CEVAP: Yetersizliği olan bireylerden akranları ile birlikte eğitim alabilecek düzeyde olan öğrenciler "En az sınırlandırılmış eğitim ortamı" ilkesinden hareketle kaynaştırma eğitimine öncelik verilmektedir.

29.SORU: Sınıfımda birden fazla kaynaştırma öğrencisi var. Diğer şubelerde yok. Ne yapmalıyım?

CEVAP : Kaynaştırma kararı alınmış öğrencilerin, ailelerin görüşleri, öğrencilerin yetersizlik türleri de dikkate alınarak şubelere eşit dağıtılması amacıyla okul yönetimine müracaat edilir.

30.SORU: Diğer öğrenci aileleri sınıfta kaynaştırma öğrencisini istemiyor. Arada kaldım. Ne yapmalıyım?

www.webdeogren.com

CEVAP : Okul rehberlik servisi, RAM temsilcisi veya BEP Geliştirme Birimi üyeleri ile birlikte ailelere; kaynaştırma eğitiminin yetersizliği olan öğrenciler ile sınıftaki diğer öğrencilere kaynaştırma eğitiminin faydaları konusunda bilgilendirme ve ikna toplantıları yapılır. Yasal haklar ve sorumluluklar anlatılır.

31.SORU: Öğrencimizin kaynaştırma eğitimine alındığına dair özel eğitim hizmetleri kurul kararı dönem ortasında elimize geçti. Bu durumda BEP yapacak mıyız?

CEVAP : Evet yapılacaktır. Öğrenci ile ilgili İl/İlçe Özel eğitim Hizmetleri Kurulu Kararı okula geldiğinde en kısa sürede BEP Geliştirme Birimi oluşturulur ve öğrencinin BEP'i hazırlanır.

32.SORU: Öğrencime ilişkin Kaynaştırma eğitimi tedbirinin yanlış olduğunu düşünüyorum. Ne yapmalıyım?

CEVAP : Okul ve kurumlardaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu, okula/kuruma kayıt tarihinden itibaren en az 70 iş günlük izleme süreci sonucunda öğrenciyle ilgili eğitsel değerlendirme ve tanılama ya da yerleştirme kararının uygun bulunmaması hâlinde yeniden değerlendirilmesi isteğiyle özel eğitim hizmetleri kuruluna itiraz edebilir. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin Madde 18-b)

33.SORU:Kaynaştırma eğitimine alınan öğrencim İlkokul/Ortaokul programını yürütebilecek düzeye geldi. Bu durumda ne yapmalıyım?

CEVAP : Öğrencinin yeniden eğitsel değerlendirme ve tanılmasının yapılması amacıyla bağlı olunan RAM'a Bireysel Gelişim Raporu ile birlikte müracaat edilir.

34. SORU: Okul öncesi eğitim kurumlarında BEP nasıl yapılacaktır?

CEVAP : Öğrencinin yeterlilikleri, gelişim özellikleri, öncelikli ihtiyaçları, engeli vb. etmenler dikkate alınarak, hangi gelişim alanlarında BEP Planı hazırlanacağına BEP Geliştirme Birimi karar vermelidir. Ancak, BEP Planları hazırlanmasına ihtiyaç duyulmayan gelişim alanlarında diğer öğrenciler için hazırlanmış program uygulamalarına devam edilir.

35.SORU: Bedensel yetersizliği nedeniyle kaynaştırma eğitimine alınan öğrencim var. İlkokul/Ortaokul programını rahatlıkla yürütebilecek düzeyde. Bu durumda BEP yapılması gerekiyor mu?

CEVAP : Öğrenci ile ilgili BEP Geliştirme Birimi kurulur. Birim öğrencinin yetersizliğine bağlı olarak okul, sınıf ve diğer bölümlerde alınması gereken fiziksel düzenleme ve uyarlamalara

karar verir. Öğrencinin yetersizliğine bağlı olarak motor becerileri gerektiren derslerin uygulamalı bölümlerinden hangilerinden muaf olacağına [öğrenci ve velinin onayı alınarak] karar verilir. Akademik beceriler gerektiren derslerden ihtiyacı olmaması durumunda ayrıca BEP Planı düzenlenmez. Ancak; akademik derslere giren öğretmenler BEP toplantılarına katılırlar.

36. SORU: Kaynaştırma kararı kaldırılabilir mi?

CEVAP : BEP Geliştirme Birimince Öğrencinin kaynaştırma eğitimin kaldırılması gerektiği düşünülüyorsa, yeniden eğitsel değerlendirme ve tanılmasının yapılması amacıyla bağlı olunan RAM'a "Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu" doldurularak müracaat edilir. Yapılan eğitsel değerlendirme ve tanılama sonrası "Normal Eğitime Devamı Uygun" kararı alınan öğrencinin kaynaştırma kararı; özel eğitim değerlendirme kurulunun "yöneltme raporu", İl/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu "yerleştirme kararı" ile kaldırılır.

37. SORU: RAM raporu olmayan, daha önce ilkokula hiç gitmemiş 10 yaşındaki bir çocuğu eğitim-öğretim dönemi içerisinde okulun kayıt etmeme hakkı var mıdır?

CEVAP : Hayır. Zorunlu öğrenim çağında olup özel eğitime ihtiyacı olduğu tespit edilen veya tanısı konulmamış ve yerleştirme kararı alınmamış her bireyin okul ve kurumlara kaydı, yıllık çalışma takviminde belirlenen süreye bakılmaksızın yapılır. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin Madde 75)

38.SORU: Kaynaştırma eğitimi alan öğrencime yazılılarda farklı sorular mı hazırlamalıyım? Yazılıyı sınıfla aynı anda mı yapmalıyım?

CEVAP : BEP Geliştirme Birimince öğrencinin yetersizliği doğrultusunda BEP Planı düzenlenmesi kararı alınan derslerde; BEP'de belirlenen kazanımlar (Uzun ve kısa dönemli amaçlar) dikkate alınarak sözlü ve yazılı soruları düzenlenir ve değerlendirilir. Öğrencinin yetersizlik türü ve hazır bulunuşluğu dikkate alınarak sınavlar diğer öğrencilerle birlikte yapılabileceği gibi, farklı zamanlarda da yapılabilir.

39.SORU: Özel eğitime muhtaç çocukların eğitimi ile ilgili, Milli Eğitim Müdürlüklerinin görev ve sorumlulukları nelerdir?

CEVAP : Milli Eğitim Müdürlüklerinin konuyla ilgili sorumlulukları özel eğitim hizmetleri yönetmeliğinin il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurullarının görevleri başlığı altında 15 ve 16. maddelerinde de belirtilmiştir.

40.SORU: Velinin talep etmesi halinde okul müdürlükleri kaynaştırma öğrencisine yönelik ‘Bireysel Gelişim Raporu’ doldurmak zorunda mıdır?

CEVAP : Bireysel gelişim raporu: Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ile akademik disiplin alanlarındaki yeterliliklerine ilişkin değerlendirme sonucunu gösteren bir rapordur. Velisinin talebi halinde Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 11.maddesi doğrultusunda en geç beş gün içerisinde doldurulmak zorundadır.

41.SORU: Kaynaştırma eğitimi ile ilgili çevremizdeki hangi kurum, kuruluş ve kişilerden yardım alabiliriz?

CEVAP : Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğünden, İl/ilçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulundan, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Şubesinden gerekli bilgileri alabilirsiniz.

42.SORU:Destek eğitim odasında kaynaştırmaya tabi öğrenci haftalık kaç saate kadar eğitimden faydalanabilir?

CEVAP : Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 28. Maddesinin d bendi "Öğrencinin destek eğitim odasında alacağı haftalık ders saati, haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde planlanır" ifade edilmektedir. Örnek; Haftada 30 saat ders gören kaynaştırmaya tabi öğrenci, bu hüküm uyarınca haftada 12 saate kadar destek eğitim odasından faydalanabilecektir.

43.SORU:Destek eğitim odasında kaynaştırmaya tabi öğrenci (Öğrencinin Kendi Ders Saatleri) ders saatleri dışında faydalanabilir mi?

CEVAP : Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 28. Maddesinin h bendi "Destek eğitim odasında verilen destek eğitim hizmetleri okulun veya kurumun ders saatleri içinde yapılır" şeklinde ifade edilmektedir. Kaynaştırmaya tabi öğrenci okulun ders saatleri içinde olmak üzere kendi ders saatleri dışında da (Velinin izni ve istekli öğretmen olması halinde) destek eğitim odasından faydalanabilecektir.

44.SORU:Kaynaştırma öğrencim sınıftaki arkadaşlarının başarısını engelliyor. Bu durumda diğer çocukların hakkı yenmiş olmuyor mu?

CEVAP: Kaynaştırma öğrencisinin sınıftaki diğer öğrencilerin ders başarısını olumsuz yönde

etkilediğine dair inanç çoğunlukla kaynaştırmaya yönelik olumsuz tutumla ilgilidir ve tam olarak gerçeği yansıtmamaktadır. Kaynaştırma öğrencisinin diğer çocukların başarılarına olumsuz etkisi herhangi bir çocuğun etkisinden daha fazla değildir. Şayet kaynaştırma uygulamasına devam eden öğrencinizin bir takım sorun davranışları varsa okulunuzun özel eğitim öğretmeni ve rehber öğretmeni ile birlikte Davranış Değiştirme Programı hazırlayıp uygulayarak bu sorunlarla etkili bir biçimde baş edebilirsiniz.

45.SORU:Kaynaştırma öğrencim disiplin suçu gerektiren davranışlarda bulunduğu disiplin yönetmeliği hükümleri uygulanacak mıdır? Öğrencimi disiplin kurula sevk etmeli miyim?

CEVAP: Kaynaştırma öğrencisi de tıpkı diğer öğrenciler gibi okulun kurallarına uymakla yükümlüdür. Disiplin uygulamalarında amaç öğrenciyi cezalandırmak değil, olumsuz davranışlarının sonuçları hakkında düşünerek bu davranışları tekrar etmemesidir. Bu nedenle, kaynaştırma öğrencinizle ilgili disiplin uygulamasında öğrencinizin uygulamayı tam olarak anladığından emin olmanız gerekmektedir. Rehber öğretmenle işbirliği içinde süreci yönlendirmeniz, öğrencinin gelişimine katkı sağlayacaktır. Ayrıca; sadece kaynaştırma öğrencisinin değil, diğer tüm öğrencilerin de disiplin kovuşturmasına tabi tutulmadan önce rehberlik desteği alması önemlidir.

46.SORU:Kaynaştırma kararının yanlış olduğunu düşündüğümüzde karara itiraz etmeden yapmamız gereken herhangi bir şey var mı?

CEVAP: Evet. Kaynaştırma kararının yanlış olduğunu söyleyebilmemiz için öncelikle, özel eğitim öğretmenlerinden de destek alarak, çocuğa yönelik bir takım eğitim uygulamaları yapmalıyız. Yaptığımız eğitim uygulamalarında aldığımız sonuçları belgeleyerek düşüncemizin doğruluğunu test etmeliyiz. Bununla birlikte kaynaştırma kararına ilişkin tutumumuzun kendi kişisel kanaatimizden önce gerçekten tarafsız olarak öğrencinin performansı ve eğitim ihtiyaçları ile ilgili olduğunu objektif olarak ortaya koyabiliyorsak böyle bir karara itiraz etmeliyiz.

47.SORU:Kaynaştırma öğrencimin anne-babası sürekli olarak karşılayamayacağıım taleplerde bulunuyorlar, bu durumda ne yapmalıyım?

CEVAP: Özel gereksinimli bir çocuğa sahip olmak anne-babalarda olumsuz bir takım psikolojik durumların yaşanmasına yol açabilir. Öncelikle anne-babalarla iletişimde sabırlı ve hoşgörülü olmak önemlidir. Anne-babaların yaşadıkları psikolojik sorunları anlamak için bilgilenmenizi ve bu ailelerle iletişim kurarken dikkat etmeniz gereken hususları okul rehberlik servisinden destek alarak öğrenebilirsiniz.

48.SORU:Sınıfın geneline yönelik yaptığım uygulamaların hangilerine kaynaştırma öğrencimi de katmam gerekiyor?

CEVAP: Sınıfta yapılan tüm uygulamalara kaynaştırma öğrencisinin de katılmasında yarar vardır. İlke olarak, çocuğun tam katılımı esastır. Ancak, kaynaştırma öğrencisinin sahip olduğu bir takım özellikler katılımını sınırlıyorsa, çocuğa normal akranlarından birinin yardım sağlaması, çocuğun rolünün değiştirilerek kolaylaştırılması, uygulamaya yönelik bir takım uyarlamalar yapılması gibi ek tedbirler alınarak kaynaştırma öğrencisinin katılımının sağlanması önemlidir. Birlikte sınıf etkinlikleri sırasında kaynaştırma öğrencisinin dışarıda kalması, kaynaştırma uygulamasının ana ilkelerine ters düşmektedir.

49.SORU: Destek Eğitim Odası hangi tür öğrenciler için kullanılır?

CEVAP: Destek eğitim odası; kaynaştırma yoluyla eğitimine devam eden öğrenciler ile üstün yetenekli öğrencilerin ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri alabilmesine yönelik düzenlenmiş ortamlardır.(özel eğitim hizmetleri yönetmeliği madde 28)

50.SORU: Ortaöğretim kurumunda özel eğitim sınıfı açılır mı?

Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde özel eğitim sınıfları açılabilir. Bu sınıflarda; okul veya kurumun eğitim programı, okulun fizikî şartları ve personel durumu, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin yetersizliği ve gelişim özellikleri ile bireysel yeterlilikleri dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılır.(özel eğitim hizmetleri yönetmeliği madde 26/j)